

**Alena Barvíková, Chov psů v Čechách v letech 1848 – 1918, diplomová práce,
Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2010.**

Posudek vedoucího diplomové práce

Výklady o dějinách jednotlivých psích plemen a jejich slavných chovatelích bývají častou součástí kynologických příruček, atlasů i populárních časopisů určených milovníkům „nejlepšího přítele člověka“. Otázkou je, zda soužití psa a člověka v dějinách představuje téma vhodné pro seriózní vědecké bádání. Dosud mu byla věnována spíše okrajová pozornost. Na dějiny vztahu psa a člověka bylo zaměřeno jedno z čísel časopisu Dějiny a současnost. V něm obsažené studie však mají spíše populárně naučný charakter. Jisté inspirace mohou přinést práce o významu psa jako „médiu sociálních vztahů“ ve středověku a raném novověku (na mysli mám především studii Simona Teuschera publikovanou v časopise Historische Anthropologie v roce 1998). V druhé polovině devatenáctého a na počátku dvacátého století však došlo nejen k zásadní proměně pohledu společnosti na chov psů, ale také ke zrodu kynologie jako vědecké disciplíny. V neposlední řadě se nově definoval sociální rozměr vlastnictví psa. Především těmto otázkám se v předložené práci věnuje Alena Barvíková.

Pracovala s celou řadou pramenů rozličné povahy. Jednalo se o dobové encyklopedie, odborné práce, časopisy i zákonné normy. Diplomantka také naznačila možnosti využití beletrie a historické fotografie jako pramenů k danému tématu. V neposlední řadě podnikla cenné sondy do archivního materiálu uloženého ve fondech šlechtických rodin Schwarzenbergů, Buquoyů a Nádherných z Borutína. Na jejich základě se pokusila ukázat tradiční význam psa jako součásti každodenního života šlechty, ale také roli jejich příslušníků při zrodu moderní kynologie.

V logicky strukturované diplomové práci se Alena Barvíková nejprve zamyslela nad proměňujícím se obrazem psa v krásné literatuře, denících, korespondenci, dobových normativních pramenech i ikonografii. Spíše než o vyčerpávající analýzu jde o náměty, které je nutné s větší dávkou interpretační odvahy dále rozpracovat. Objevný je výklad v druhé kapitole. Přináší nejen informace o počátcích vědeckého zájmu o chov psů, prvních odborných publikacích a časopisech a nově vzniklých kynologických spolcích, ale zařazuje tuto činnost do společenského rámce přelomu devatenáctého a dvacátého století. Dozvíme se například, že spor o českého fouska dostal rozměr česko-německého nacionálního soupeření. Stejně tak spory aristokratických a občanských chovatelů psů odrážely dobovou proměnu

společnosti. V dalších částech práce se autorka věnovala využití služebních plemen psů a již zmíněnému pohledu do šlechtického prostředí.

Diplomová práce Aleny Barvíkové je zpracována poctivě a přináší řadu nových poznatků. V převážné části textu se vyhnula pokušení sklouznout k popularizujícímu výkladu, ke kterému vlastní téma svádí. Nepodařilo se jí to však bezvýhradně. Za problematické považuji zejména pasáže, ve kterých se pokouší o hledání příkladů ve vzdálenější minulosti.

Po formální stránce je práce dobře zvládnutá. Prohřešky proti historikovu řemeslu se objevují jen zřídka, v pořádku je i jazyková stránka práce. Oceňuji i dobře zvolené přílohy. Přes výše uvedené výhrady hodnotím diplomovou práci Aleny Barvíkové ještě známkou **výborně**.

Mgr. Zdeněk Bezečný, Ph.D.

České Budějovice 31. 5. 2010